

M.S.W. Sem-I (CBCS) (2016 Course) : WINTER - 2018
SUBJECT: URCD – 2 : COMMUNITY DEVELOPMENT POLICIES & PROGRAMMES

Day: Saturday
Date: 17/11/2018

W-2018-0451

Time: 10.00 AM TO 01.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Both sections should be written in **SEPARATE** answer books.
-

SECTION - I

- Q.1** Write short notes on any **TWO** of the following **(10)**
- a) Concept of Community Development
  - b) People's Participation
  - c) Tribal community

- Q.2** Explain system theory of community development. **(10)**

OR

Describe meaning and scope of Community Development Planning.

- Q.3** Critically evaluate Tribal Community Development Policies. **(10)**

OR

Explain in detail process of Need Assessment in community development.

SECTION - II

- Q.4** Write short notes on any **TWO** of the following **(10)**
- a) Corporate Social Responsibility
  - b) Swarnjayanti Gram Swarozgav Yojana
  - c) Rural Employment

- Q.5** Discuss the role of NGO's in tribal development. **(10)**

OR

Explain the impact of Globalization on Rural Economy.

- Q.6** Write a note on Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act 2005. **(10)**

OR

Critically evaluate the Pradhan Mantri Gram Sadak Yojana.

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपा लिहा. (१०)
- अ) सामुदायिक विकासाची संकल्पना
ब) लोक सहभाग
क) आदिवासी समाज
- प्र.२ सामुदायिक विकासाचा व्यवस्था सिध्दांत स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
- सामुदायिक विकास नियोजनाचा अर्थ व व्याप्ती विशद करा.
- प्र.३ आदिवासी समुदाय विकास धोरणाचे टिकात्मक मूल्यमापन करा. (१०)
- किंवा
- सामुदायिक विकासातील गरजा निश्चिती प्रक्रिया सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

विभाग - २

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपा लिहा. (१०)
- अ) औद्योगिक सामाजिक बांधिलकी
ब) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना
क) ग्रामीण रोजगार
- प्र.५ अशासकीय संस्थांची आदिवासी विकासातील भूमिकेची चर्चा करा. (१०)
- किंवा
- जागतिकीकरणाचा ग्रामीण अर्थकारणावरील प्रभाव स्पष्ट करा.
- प्र.६ महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा, २००५ या विषयावर टिपणी लिहा. (१०)
- किंवा
- प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजनेचे टिकात्मक मूल्यमापन करा.

* * * * *